

**Gemeente
Amsterdam**

BEHOORT BIJ BESLUIT VAN
DE GEMEENTERAAD VAN AMSTERDAM
VAN 26 JAN 23, NR. 5
DE RAADSGRIFFIER,

Nota van beantwoording zienswijzen

Bestemmingsplan 'Onderstation Nieuwe Meer II'

Anderlechtlaan 250 Amsterdam

7 oktober 2022

1 Inleiding

Aanleiding

Het ontwerpbestemmingsplan onderstation Nieuwe Meer II voorziet in een actueel juridisch planologisch kader voor de uitbreiding van het bestaande onderstation aan de Anderlechtlaan 250 in Amsterdam. Het huidige onderstation, Nieuwe Meer, heeft zijn maximale capaciteit bereikt en onvoldoende vermogen om toekomstige ontwikkelingen te faciliteren. Met de uitbreiding van een nieuw 160 MVA 150/20kV onderstation (Liander) en twee Gas Insulated Switchgear (GIS) installaties (TenneT) wordt het bestaande capaciteitsknelpunt weggenomen en voldoende ruimte gecreëerd om toekomstige groei in Amsterdam te realiseren.

Het bestemmingsplan heeft tevens tot doel om te dienen als toetsingskader voor het verlenen van omgevingsvergunningen voor de realisatie van het onderstation.

Het ontwerpbestemmingsplan met de daarbij behorende stukken heeft met ingang van donderdag 7 juli 2022 tot en met 18 augustus 2022 ter inzage gelegen. In deze periode zijn zes zienswijzen ontvangen.

Ontvankelijkheid

Artikel 3.8, eerste lid, onder c van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat één ieder een zienswijze ten aanzien van het ontwerpbestemmingsplan mag indienen. Van de ingekomen zienswijzen zijn drie zienswijzen afkomstig van belangenbehartigers van De Oeverlanden, te weten stichting Nieuw en Meer, vereniging De Oeverlanden Blijven! en het kernteam De Oeverlanden. Van twee natuurlijke personen zijn zienswijzen ontvangen die deels op persoonlijke titel zijn ingediend en deels moeten worden opgevat als steunbetuigingen bij de zienswijzen van de genoemde belangenorganisatie. Deze indieners zijn geen omwonenden van het plangebied. Van één bewoner zijn diverse zienswijzen ontvangen, die ten behoeve van deze nota van beantwoording zijn gebundeld en samengevat. Deze bewoner woont op circa 600 meter vanaf het plangebied.

Inhoudelijke behandeling

De zienswijzen zien inhoudelijk op verschillende onderdelen van de ontwikkeling. De zienswijzen zijn in onderstaande tabel daarom per indiener uitgesplitst in de diverse gronden (kolom 1) en voorzien van een beantwoording (kolom 2). Ook is aangegeven of de zienswijze aanleiding geeft tot het aanpassen van het ontwerpbestemmingsplan (kolom 3). Omdat de meeste indieners deze zienswijze ondersteunen is eerst de zienswijze van vereniging De Oeverlanden Blijven! opgenomen. De beantwoording van de zienswijzen moet geacht worden een onderdeel te zijn van het vast te stellen bestemmingsplan en vult in die zin de motivering van het besluit aan.

2 Beantwoording zienswijzen

Gemeente Amsterdam

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
Vereniging De Oeverlanden Blijven (VDOB!)	In het Ruimtelijke Programma van Eisen (RPvE) wordt gesteld dat het onderstation in de omgeving ingepast moet gaan worden, maar met de voorgenomen omvang wordt het onmogelijk dit ook te realiseren. Het huidige transformatorstation is al een dissonant, mede vanwege gebrek aan onderhoud en beheer van het exterieur van het gebouw en het maaiveld. Het voorgenomen gebouw strekt zich uit langs de Anderlechtlaan over de gehele lengte die nu nog open is tot aan de hoek met de Oude Haagseweg.	Het RPvE ziet op de inrichting van het volledige plangebied van het bestemmingsplan. Het bestemmingsvlak is groter dan het bouwvlak, waarbinnen de bebouwing mag worden opgericht. Daarmee is geborgd dat ruimte overblijft voor een groene inpassing.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.
	De twee Tennet GIShallen krijgen een footprint met een hoogte van 15 meter. Het gebouw is allereerst in strijd met het Luchthavenindelingsbesluit Schiphol (LIB) waarin een maximum bebouwing van 7 meter is toegestaan. Het ontwerp bestemmingsplan stelt ten onrechte dat deze bouwhoogte met 'slechts' 3,30 meter wordt overschreden (pagina 20 van 52). Deze aanname gaat echter uit van een voorgenomen bouwhoogte van 11,5	De bouwhoogte van het onderstation is inderdaad in strijd met de hoogtebeperkingen in het LIB. ILT heeft echter een verklaring van geen bezwaar afgegeven, waarmee de bouwhoogte is toegestaan. Bij het aanvragen van deze verklaring van geen bezwaar is oorspronkelijk rekening gehouden met een bouwhoogte van 11,5m maar is later gewijzigd in 15 meter omdat deze hoogte minimaal nodig is om de installaties te kunnen plaatsen. Hierop is akkoord gekomen van ILT. Voor wat betreft de hoogte van beplanting is hiervoor in	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	meter terwijl dat 15 meter moet zijn. Er is dus sprake van een voorgenomen overschrijding van in totaal 6,8 meter; bijna het dubbele van wat is toegestaan. Een gebouw met een dergelijke hoogte valt ook niet in te passen in een groene omgeving, zeker niet omdat in het ontwerp (pagina 21 van 52) wordt vastgesteld dat de bomen en struiken niet hoger zullen worden dan de maximaal toegestane hoogte van 7 meter. Het is niet uit te leggen waarom een gebouw wel de maximale toegestane hoogte mag overschrijden maar de omringende beplanting niet.	het bestemmingsplan niet direct een beperking opgenomen. Diepwortelende beplanting bij kabels en leidingen is echter niet mogelijk.	
	Het Ruimtelijke Programma van Eisen (RPvE), die voorwaardelijk wordt gesteld voor de vergunningverlening, besteedt mooie woorden aan de eisen die worden gesteld aan het vergroenen van het gebouw. Maar bij het uitwerken van deze eis, verzuimt het RPvE te onderzoeken in hoeverre dat ook mogelijk is. Zoals eerder opgemerkt, worden de gebouwen geplaatst tegen de kavelrand. Tussen deze	Zoals hiervoor is aangegeven is bij het bestemmingsplan rekening gehouden met de uitwerking van het RPvE. Via de regels is geborgd dat bij het verlenen van de omgevingsvergunning voor de vergunningplichtige onderdelen aan het RPvE wordt getoetst (3.2.2. van de regels). In het RPvE opgenomen dat een profiel met groen en bomen in de zijbermen ontwikkeld kan worden. Hiervoor is ook de ruimte voor zoals er rekening wordt gehouden met bestaande ondergrondse infrastructuur.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	rand en de openbare weg is onvoldoende ruimte beschikbaar om die vergroening te realiseren. De opmerking in de RPvE dat de bebouwing op ruime afstand komt van het wandel- en fietspad langs de Anderlechtlaan is niet in overeenstemming met de werkelijke situatie. Dit wringt des te meer als ook de voorgenomen en sterk noodzakelijke verbetering van het fiets- en voetgangersdeel van de Anderlechtlaan wordt gerealiseerd (zie hieronder). Het onvermijdelijke resultaat zal zijn dat de gebouwen zo goed als volledig in het zicht zullen blijven. Voor wandelaars en fietsers, een groep waarvoor de vereniging met name wil opkomen, doet dit ernstig tekort aan de beleving van schoonheid en rust, gaande naar- of komende van de Oeverlanden. Of doorgaand wandel- en fietsverkeer richting Schiphol langs de Oude Haagseweg.	Voor de terreininrichting geldt dat het onderstation pas in gebruik mag worden genomen als deze conform RPvE is ingericht (art. 3.3 van de regels). Door de netwerkbeheerders gewerkt aan een voorlopig ontwerp voor het onderstation. belangenorganisaties, omwonenden en bedrijven worden hierbij betrokken. Wensen ten aanzien van de inpassing kunnen de netwerkbeheerders hierbij meewegen.	
	Dit onderstation en transformatorstation zijn geen tijdelijke zaak, maar moet de komende eeuw functioneren en daarom is het van het grootste belang dat aan de	Een onderstation en een transformatorstation zijn betekenen hetzelfde. Voor het realiseren van een onderstation dat voldoende vermogen heeft om in de	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	gebouwen de hoogste eisen op het gebied van schoonheid worden gesteld zodat de generaties na ons langs een prettige route van en naar de Oeverlanden, het Nieuwe Meer en het Amsterdamse Bos kunnen wandelen of fietsen. Om dat te bereiken moet de omvang van de gebouwen in overeenstemming worden gebracht met de beschikbare ruimte en de directe omgeving van de Riekerpolder en de Oeverlanden. In hoeverre is er rekening gehouden met de natuurwaarden bij de bepaling van het in te installeren vermogen in Nieuwe Meer II?	energievraag te kunnen voldoen. Er is hierbij al gekeken hoe het ruimtebeslag zo beperkt mogelijk kan blijven. De installaties worden geleverd door de leverancier in een bepaalde omvang. Momenteel zijn de benodigde installaties niet kleiner te verkrijgen waardoor er ook niet kan worden afgeweken van de bouwvolumes. Het realiseren van een onderstation raakt altijd ergens een belang, zeker in een al dichtbevolkt gebied. Dat kan een beperking zijn voor woningbouw maar ook voor groenwaarden. Het is niet eenvoudig een geschikte locatie te vinden. In eerdere onderzoeken en de Omgevingsvisie is de uitbreidingslocatie gekozen omdat deze met afweging van alle belangen het meest geschikt is. Het terrein ligt niet in De Oeverlanden en ook de gevolgen van het onderstation voor de omgeving blijken volgens onderzoek relatief beperkt.	
	Bij het bepalen van het aantal onderstations in Amsterdam en omstreken moet de natuurwaarde van de omringende omgeving medebepalend zijn bij wat maximaal kan worden ingepast, ook in Nieuwe Meer II. Het totaal opgestelde	Op basis van een uitgebreide studie naar energievoorzieningen in Amsterdam en omstreken is de vermogensvraag en -verdeling vastgesteld en daarop is de uitbreiding en verzwaring van het energienet bepaald. Door eisen te stellen aan de landschappelijke inpassing wil de gemeente het	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	vermogen zal dan ook beperkt moeten worden tot maximaal tweemaal het vermogen van het huidige onderstation. Alleen op deze manier blijft er vermoedelijk voldoende ruimte op het perceel om daadwerkelijk de gebouwen goed en mooi in de omgeving in te passen met behoud en verbetering van de aanwezige begroeiing van de perceelranden. In het voorgestelde plan is voor dat streven geen ruimte, hoe mooi hier in het RPvE ook lippendienst aan wordt bewezen.	maximaal mogelijke doen op het gebied van groen en beleving tegen acceptabele maatschappelijke lasten. Er moet voldoende vermogen zijn om in de energievraag te voorzien. Een te klein station kan ertoe leiden dat uiteindelijk nog een extra station moet worden gebouwd. Dat is niet toekomstbestendig en duurzaam bouwen.	
	De demping van een sloot en het vergroten van de Molenwetering kan in onze ogen geen genade krijgen. De demping lijkt geen noodzaak en de historische Molenwetering van de Riekerpolder van 1636 raakt verder uit het zicht na alle eerder aanslagen op de polder, waarmee ook de huidige oeverbegroeiing verloren zou gaan en het zicht op de installaties niet langer gecamoufleerd zal worden. Een nieuwe duikerbrug voor ontsluiting vanaf de Oude Haagseweg wijzen we af, hooguit een	Het dempen van de droog liggende watergang voor een tweede ontsluiting is noodzakelijk om de installaties van het onderstation ten alle tijden vanaf de achterzijde te kunnen bereiken tijdens noodsituaties. Het bestemmingsplan regelt de ontsluiting niet, omdat een dam en duiker ook binnen het bestaande bestemmingsplan al zijn toegestaan. Deze ontsluiting moet aan de eisen uit het RPvE voldoen. De ontsluiting zal zo smal mogelijk worden gemaakt om de impact op het watersysteem en groen zo klein mogelijk te houden. Dit betreft een uitgangspunt van Waternet waaraan Liander en Tennet moeten voldoen.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	tijdelijke voorziening tijdens de bouw. Liefst dient deze ontsluiting geheel te vervallen. Een gezamenlijk gebruik van de bestaande duikerbrug van het gasstation lijkt technisch goed mogelijk. Als een eigen ontsluiting echt onvermijdelijk is, dan moet deze een kwalitatief veel beter aanzien krijgen en ook minder worden gedimensioneerd om acceptabel te zijn.	Voor de dam en duiker is ook een watervergunning vereist, alsmede voor de watercompensatie. De gemeente heeft invloed op de uitvoering van de dam en duiker. Waternet gaat uiteindelijk over de goedkeuring in het kader van de Waterwet en de Keur.	
	Ook vragen wij om de bestaande ontsluiting aan de Anderlechtlaan te laten vervallen. Deze ontsluiting kent nu een uitvoegstrook die de beperkte ruimte nu voor wandel- en fietspad nog verder beperkt en een goede toekomstige oplossing voor het verbeteren ervan verhindert. Voor de betreffende kavel van geringe omvang lijkt er geen goede reden om meer dan één toegang te hebben. Een enkele gecombineerde toegang van gasstation en het perceel van de netbeheerders is de oplossing die het minste aanpassing vraagt aan de Oude Haagseweg en die de beste oplossing mogelijk maakt voor een verbeterde toegang tot	De bestaande ontsluiting blijft nodig voor de toegang tot het bestaande onderstation. Tijdens noodsituaties is het van belang dat de installaties van het nieuwe en bestaande station snel zijn te bereiken. Het bestemmingsplan voorziet niet in de aanpassing van deze toegang.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	de Oeverlanden via de Anderlechtlaan.		
	Als compensatiemaatregel voor het dempen van een sloot aan de westzijde en de aanleg van de duikers wordt voorgesteld de sloot aan de Oude Haagseweg te verbreden. Dit voorstelt vernietigt meer biodiversiteit dan met de maatregel wordt beoogd. Dit voorstel moet worden vervangen door een voorstel om in samenwerking met onze vereniging een verantwoord alternatief uit te werken. Het beste is natuurlijk om zowel het dempen als de duiker te laten vervallen. De noodzaak voor beiden wordt in het ontwerp bestemmingsplan immers niet aangetoond.	De locatie van de watercompensatie valt buiten het bestemmingsplan. In het kader van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is voor de watercompensatie gekeken naar een reële oplossing. Deze ligt echter nog niet vast. De gemeente zal de verbreding van de watergang uitvoeren op kosten van de netwerkbeheerders.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan
	De resterende originele weilanden van de veenpolder, waar Betje Polak in 1929 onderzoek deed naar de botanische samenstelling van het Hollandse veen en daarop promoveerde aan de universiteit van Amsterdam, dienen planologisch beschermd te worden. Voor een deel vallen ze in de veiligheidszone van het gasstation, maar er loopt nu onderzoek of het mogelijk is ze geheel op	De resterende weilanden, zoals VDOB! bedoelt, liggen buiten de plangrenzen van het bestemmingsplan. Deze hebben al de bestemming 'Groen' en momenteel is voor deze gronden geen ontwikkeling gaande.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	te nemen in de provinciale ecologische hoofdgroenstructuur.		
	Meerdere regelingen die worden geëvalueerd in de ontwerp bestemmingsplan, stellen voorwaarden aan de minimale afstand die in acht moet worden genomen tot de bebouwing en vooral woningen. Deze afstand is van toepassing bij milieuzonering, luchtkwaliteit en elektromagnetische velden. Vervolgens wordt dan geconstateerd dat er geen woningen zijn op deze afstand. Wat echter wordt vergeten is dat er een Projectnota Schinkelkwartier is waarin bebouwing wordt voorgesteld in het gebied tussen de Oude Haagseweg en de A4. Deze voorgenomen bebouwing ligt wel binnen de 300 meter grens en daarmee voldoet het ontwerp bestemmingsplan niet aan de eisen van de genoemde regelingen en had minstens de Projectnota Schinkelkwartier betrokken moeten worden bij de afwegingen in het ontwerp bestemmingsplan. De voorgenomen bebouwing in het	Het gebied tussen de Oude Haagseweg en de A4 valt buiten de plangrenzen van de projectnota. Daarom is daarvoor ook geen bebouwingsvoorstel opgenomen in de projectnota. De projectnota Schinkelkwartier (dec 2021) voorziet in de transformatie van onder andere Nieuwe Meer West en Oost. De hier beoogde bebouwing ligt echter niet op 300 m zoals VDOB! aangeeft, maar op ruim 700 meter (zie stedenbouwkundig kader pagina 116 projectnota). Dit is de bestaande afstand tot de bebouwing waarmee rekening is gehouden in het bestemmingsplan.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	voornoemde gebied en de planologische consequenties van het onderstation zijn nu strijdig met elkaar zoals op pagina 26 van 52 van de toelichting wordt verduidelijkt.		
	Ook aan de afstand tot de omringend natuur wordt geen aandacht besteed. Er wordt geconcludeerd dat de kavel buiten het natuurnetwerk valt en dat nader onderzoek niet nodig is. Maar de geluidsbelasting van het onderstation reikt tot ver in de Oeverlanden; er komt een forse geluidszone rondom de nieuwe gebouwen. De impact van die geluidszone beperkt zich niet alleen tot de natuur zelf maar ook tot de gebruikers van de natuur. Het effect van de geluidsbelasting op natuur en recreatie had moeten worden onderzocht.	Gebruikers van de natuur zijn niet permanent aanwezig zoals met bewoners van woningen en gelden niet als kwetsbare doelgroep. Vanuit milieuregelgeving en vanuit planologisch opzicht zijn er daarom geen normen voor een aanvaardbare belasting op de gebruikers en flora en fauna. De invloed van een onderstation op gebruikers van een natuurgebied is daarom onderdeel van een meer algemene afweging die de raad moet maken in het kader van een goede ruimtelijke ordening en het verdelen van functies in een gebied. Hoewel een onderstation vanwege de Wet milieuhinder een verplichte geluidcontour heeft waarbinnen woningbouw (kwetsbare doelgroep) niet mogelijk is, zegt dat niet iets over de feitelijke situatie. Het onderstation ligt tegen de A4 aan. Het verkeersgeluid van de A4 overstemt het geluid dat potentieel afkomstig is van een onderstation. De geluidstoename van het onderstation is daarmee verwaarloosbaar. Het onderstation heeft daarom geen onevenredige invloed op de beleving in het	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
		natuurgebied en de aanwezige fauna.	
	Het RPvE zal meer in detail aan moeten geven hoe de vergroening tussen de Anderlechtlaan en de bebouwing moet worden gerealiseerd.	Over het RPvE is uitvoerig overleg geweest tussen de gemeente en de netwerkbeheerders. Er is ruimte gelaten voor invulling van de wijze van vergroening. Belangenorganisaties, bewoners en bedrijven kunnen via de participatie invloed hebben op de invulling daarvan. Daarbij kan gedacht worden aan het meedenken in het type zaaimengsel en type struikgewas.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan
	Het RPvE is toegevoegd als bijlage 1 bij de Regels maar de verplichting om aan de eisen van de RPvE te voldoen is in deze regels niet opgenomen. Daarmee ontbreekt de juridische afdwingbaarheid van het voldoen aan de RPvE.	Via de regels uit het bestemmingsplan is geborgd dat bij het verlenen van de omgevingsvergunning voor de vergunningplichtige onderdelen aan het RPvE wordt getoetst (3.2.2. van de regels uit het bestemmingsplan). Voor de terreininrichting geldt dat het onderstation pas in gebruik mag worden genomen als deze conform RPvE is ingericht (art. 3.3 van de regels uit het bestemmingsplan).	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan
	Ten aanzien van de uitvoerbaarheid van de RPvE is er ook onduidelijkheid. In de RPvE wordt op blad 11 vermeld dat de gemeente verantwoordelijk is voor de inrichting van het openbare gebied buiten het terrein en dat afstemming met de netbeheerders zal	De Anderlechtlaan wordt nog opnieuw ingericht. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk. Vanwege het kabeltracé zijn er beperkingen in de keuzes voor de inrichting. Diepwortelende bomen zijn in de buurt van een kabeltracé niet mogelijk. Daarom wordt bij de inrichting van het gebied afgestemd met de netwerkbeheerders. De netwerkbeheerders zijn op hun beurt verantwoordelijk	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	plaatsvinden. Door dit in de RPvE op te nemen is er geen enkele garantie dat de zo mooi beschreven vergroening ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd en dat deze vergroening wordt gefinancierd door de netbeheerders als onderdeel van het bouwplan.	voor groene inpassing op het eigen perceel.	
Kernteam De Oeverlanden	Kernteam De Oeverlanden (KT) steunt de zienswijze van VODB! en maakt deze eigen.	Voor de beantwoording wordt verwezen naar het bovenstaande.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.
	Nergens is aangegeven waarvoor het onderstation energie gaat leveren. KT ziet dat ondersteuning van het onderstation alleen realistisch is als de capaciteit ook daadwerkelijk ten goede komt van de Amsterdamse (nieuwe) wijken	Het onderstation is ontwikkeld om in de energiebehoefte van Nieuw-West, waaronder het Schinkelkwartier en delen van de Zuidas, te voorzien. De vraag naar elektriciteit stijgt flink door de forse groei van het aantal inwoners, voorzieningen en bedrijven. Bovendien wordt er meer elektriciteit gebruikt doordat we de overstap maken naar elektrisch rijden en gasloze woningen. Waar en hoeveel stroom er precies heen gaat is niet concreet van te voren te voorspellen omdat dit afhankelijk is van de klantaanvragen. Netbeheerders kunnen op basis van de elektriciteitswet artikel 23 geen klanten weigeren of voorrang geven. De netbeheerder is verplicht degene die een	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
		klantaansluiting indient te voorzien van een aansluiting zonder enige vorm van discriminatie.	
	In de ontwikkelstrategie Landschapspark De Oeverlanden is aangegeven dat bij de uitbreiding van het onderstation geïnvesteerd wordt om de entree naar De Oeverlanden via de Anderlechtlaan en ook via de Oude Haagseweg te herzien en te ontwerpen als groene stadslanen. KT vindt dat eerst een helder plan moet bestaan over de inrichting van de gehele onderdoorgang / entree, waarmee duidelijke verbeteringen zichtbaar worden en waarmee de belofte wordt ingelost dat er een veilige en uitnodigende entree wordt gecreëerd voor het Landschapspark en daarna pas wordt gekeken naar de zo natuurlijk mogelijke inpassing van het onderstation. Deze investering zou vertaald moeten worden naar een bouwvelop die voorwaardelijk wordt bij de uitvoering van het bestemmingsplan.	De herinrichting van het entreegebied van De Oeverlanden valt buiten het plangebied van het onderstation. Er is een noodzaak om de ontwikkeling van het onderstation naar voren te halen om tijdig de installaties gereed te hebben. Dit betekent echter niet dat aan de Ontwikkelstrategie geen waarde toekomt. Bij het op termijn maken van de stedenbouwkundige plannen en openbare ruimte van deelgebieden Nieuwe Meer Oost en west in Schinkelkwartier maken we tegelijk een ontwerp van de verbinding en de aansluiting van de Johan Huizingalaan en Adam Smithplein – Christoffel Plantijnpad op het entreegebied van landschapspark De Oeverlanden. In het bijzonder op de Oude Haagseweg. De Anderlechtlaan valt niet binnen de plangrenzen van Schinkelkwartier. De genoemde ontwerpen zijn daarmee niet gekoppeld aan de uitbreiding van het onderstation dat overigens ook buiten de plangrenzen van Schinkelkwartier valt.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	In de ontwikkelstrategie staat voorts dat kunstenaars worden betrokken om de onderdoorgangen en entrees ook tijdens de werkzaamheden aan de Anderlechtlaan, Johan Huizingalaan en het Jaagpad aantrekkelijk en veilig te houden om De Oeverlanden te bezoeken. Vooralsnog is er geen contact gelegd met kunstenaars terwijl die ook in een vroeg stadium in staat moeten worden gesteld om mee te denken.	De ontwikkelstrategie is vastgesteld en wordt als zodanig uitgevoerd. Dit onderwerp is nog niet urgent waardoor het nu ook niet op de agenda van planvorming staat.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan
	KT verwacht meer betrokken te kunnen zijn bij het gezamenlijk komen tot een ontwerp en inpassing van het onderstation, zoals is toegezegd in de ontwikkelstrategie. De grote haast om het station te bouwen moet niet leiden tot spijt in de toekomst dat niet kansen zijn gegrepen om het onderstation steviger te verankeren in de omgeving. De behoefte aan natuur, landschap, biodiversiteit et cetera is minstens van gelijk belang aan de heldere behoefte aan verduurzaming en het energieverbruik. Een voorstel is om	De netwerkbeheerders gaan via participatie in gesprek met belangenorganisaties, bewoners en bedrijven in het gebied over het ontwerp en inpassing van het onderstation. Ook is een architect aangehaakt om het ontwerp van een goede ruimtelijke inpassing te voorzien. Dat vindt in de komende maanden plaats. De gemeente heeft de netwerkbeheerders gevraagd om bij het ontwerp van de buitenruimte gebruik te maken van een landschapsarchitect. Inbreng van een ecooloog in het participatietraject is altijd mogelijk.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	permanent een ecooloog en landschapsarchitect op te nemen in het team van ontwerpers.		
Stichting Nieuw en Meer	Stichting Nieuw en Meer (SMM) steunt de zienswijze van VDOB! en maakt deze eigen.	Voor de beantwoording wordt verwezen naar de bovenstaande beantwoording van de zienswijze van VDOB!.	Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan
	SMM geeft aan dat in oktober door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRVS) een uitspraak zal worden gedaan over de beoordeling van stikstofdepositie in de aanlegfase van bouwprojecten. SMM vraagt hiermee rekening te houden bij de vaststelling van het bestemmingsplan.	De gemeenteraad moet het recht toepassen zoals dat is ten tijde van het nemen van het vaststellingsbesluit. Thans geldt de Stikstofwet uit 2021. Als de ABRVS een uitspraak doet die gevolgen heeft voor het wettelijke kader, dan dient de gemeenteraad daar bij het vaststellingsbesluit rekening mee te houden.	
Indiener 4	Deze indiener van een zienswijze woont niet in het plangebied maar is wel bestuurslid van SMM en medelid van KT. Hij ondersteunt de zienswijze van het KT en de VDOB!	Voor de beantwoording wordt verwezen naar de bovenstaande beantwoording van de zienswijze van VDOB! en KT.	
	Indiener stelt voor om het onderstation verzonken te realiseren. Dat biedt grote voordelen voor koeling en constante temperatuur en de inpassing in het landschap.	In verband met de veiligheid en hoge grondwaterstanden wordt deze methode in Nederland niet toegepast. De transformatoren kunnen bij calamiteiten of onderhoud bijvoorbeeld niet snel genoeg worden verwisseld.	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
Indiener 5	Indiener 5 is bestuurslid van SMM en eigenaar van verschillende bedrijven in Amsterdam. Ook hij onderschrijft de zienswijze van het KT en de VDOB!	Voor de beantwoording wordt verwezen naar de bovenstaande beantwoording van de zienswijze van VDOB! en KT.	
Indiener 6	Indiener 6 woont in de omgeving van het onderstation (circa 600m) en heeft via verschillende mails vragen gesteld over het onderstation en de energievoorziening in Amsterdam in zijn algemeenheid.		
	Het station is te groot en misplaatst voor de hoofdingang van het natuurpark De Oeverlanden.	De grootte van het station is afgestemd op de installaties die nodig zijn om in de toenemende energievraag te voldoen. Voordat dit ontwerpbestemmingsplan in procedure is genomen, is de locatie via een locatieonderzoek, de Themastudie Elektriciteitsinfrastructuur Amsterdam (TSA), het ontwikkelingskader EVA en de Omgevingsvisie Amsterdam aangewezen voor de uitbreiding van het onderstation.	
	Waaruit blijkt de noodzaak voor de uitbreiding op deze locatie?	De energievraag voor OS Nieuwe Meer II liggen in Nieuw-West en Zuid. Daarom wordt het nieuwe onderstation hier gebouwd. De verzwarende van het elektriciteitsnet van Amsterdam is een complexe puzzel. Alle elementen van het net hebben invloed op elkaar. Als een station niet gebouwd kan worden op een gewenste plek, dan heeft dat mogelijk gevolgen voor een naburig	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
		station of wellicht elders in het elektriciteitsnet. De netontwikkeling heeft echter ook direct verband met nagenoeg alle andere vooruitgang in de stad. Voor burgers en bedrijven, bewoners en bezoekers. Uitgangspunten bij het vinden van locaties voor nieuwe onderstations zijn: • Zoveel mogelijk aansluiten op het bestaande energienetwerk. • Een spreiding van bestaande en nieuwe onderstations over de stad. • Dichtbij de vermogensvraag om energieverlies te minimaliseren. • Onderstations krijgen het maximale vermogen op een locatie, om de beschikbare ruimte zo effectief en efficiënt mogelijk te benutten.	
	Er wordt gebruik gemaakt van broeikasgassen.	SF6-gas wordt gebruikt voor de isolatie van de TenneT GIS installatie. Het verlies van dit gas is minimaal. Vanzelfsprekend tracht TenneT om SF6-verlies tijdens het gebruik van de installaties zo laag mogelijk te houden (richtlijn is 0,5% per jaar). Het alternatief voor het gebruik van dit gas is isolatie door middel van lucht. In dat geval is een veel groter ruimtebeslag nodig en betreft het een open schakeltuin.	
	Het station gaat ten koste van oeroude veengronden.	Bij de totstandkoming van het ontwerpbestemmingsplan is de locatie beoordeeld door Bureau Monumenten en Archeologie. Het Bureau	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
		Monumenten en Archeologie heeft geconcludeerd dat in het plangebieden zich geen rijks-, provinciale-, en/of gemeentelijke monumenten, of andere objecten/structuren met archeologische of cultuurhistorische waarden bevinden. Vanuit cultuurhistorisch en archeologisch oogpunt zijn geen belemmeringen geconstateerd voor dit bestemmingsplan.	
	Er is nabij het onderstation sprake van een vuilstort met ziekenhuisafval waar vervuiling in het grondwater aanwezig is. In hoeverre komt deze vervuiling aan de oppervlakte bij de bouw van het onderstation? Komt dit water terecht in het schone zwemwater?	Voor de realisatie van het onderstation is onderzoek gedaan naar de milieu hygiënische kwaliteit van de bodem. Uit Landbodemonderzoek en waterbodemonderzoek Anderlechtlaan 250 te Amsterdam - OS Nieuwe Meer II Amsterdam (Sweco) volgt dat buiten de verontreinigde spots ten hoogste sprake is van licht verhoogde waarden aan zware metalen, PAK, PCB en minerale olie in de opgebrachte zandlaag. De onderliggende veen- en kleigrond zijn niet verontreinigd. Ook de kwaliteit van het grondwater en de waterbodem vormen geen belemmering voor de geplande ontwikkelingen. Er zijn dan ook geen aanwijzingen dat het ziekenhuisafval aanwezig is in het grondwater van het terrein en tijdens de werkzaamheden verspreid kan worden.	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	Het onderstation is te groot voor Amsterdam en zal ook energie leveren aan Schiphol en Haarlemmermeer die ook grote groei intenties hebben.	De realisatie van het tweede onderstation aan de Anderlechtlaan is dringend nodig om in de groeiende energievraag van Amsterdam te kunnen voldoen. Het onderstation is ontwikkeld om in de energiebehoefte van Nieuw-West, waaronder het Schinkelkwartier en delen van de Zuidas, te voorzien. De vraag naar elektriciteit stijgt flink door de forse groei van het aantal inwoners, voorzieningen en bedrijven. Bovendien wordt er meer elektriciteit gebruikt doordat we de overstap maken naar elektrisch rijden en gasloze woningen.	
	In het ontwikkelkader EVA is een rode lijn zichtbaar vanaf het onderstation naar Schiphol. Is het juist dat het onderstation met Schiphol wordt verbonden?	Onderstation Nieuwe Meer II is niet gebouwd om in de energievraag van Schiphol te voorzien. Vanaf het huidige onderstation loopt een bestaande verbinding naar Schiphol, zo ook naar andere onderstations in het energienetwerk.	
	Waarom worden onderstations aan elkaar gekoppeld en is er een hoogspanningsleiding vanuit Vijfhuizen naar onderstation Nieuwe Meer II?	Onderstations zijn met elkaar verbonden, zodat wanneer er een uitvalt het andere onderstation het gebied kan overnemen en er dus (hopelijk) nooit een langdurige stroomstoring is. Daarnaast voeden onderstations elkaar ook. Het nieuwe 150kV-station Nieuwe Meer 2 zal voornamelijk worden gevoed vanuit 380kV-net (via 380/150kV-station Vijfhuizen).	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	Waar komt de voeding van het onderstation vandaan?	Het is lastig om te bepalen waar het verbruikte vermogen precies wordt geproduceerd en of dit groene of grijze energie is. Een belangrijk deel wordt duurzaam opgewekt door middel van de nieuwe windparken die op zee worden gerealiseerd. Een klein deel van het vermogen zal ook in het voorzieningsgebied zelf worden opgewekt door Zon-PV (zon op dak).	
	Waarom mag Liander tot 15 meter hoog bouwen als bomen maar 7 meter mogen zijn.	De hoogte van de gebouwen is noodzakelijk voor de inpassing van de installaties. Het bestemmingsplan kent geen hoogtebeperking voor bomen tot 7 meter.	
	Is het mogelijk om goede vestigingsplaatsen voor vleermuizen te maken? Bijvoorbeeld door een donkere koele loze ruimte in de bovenzijde van het gebouw te bestemmen voor vleermuizen?	De netbeheerders gaan dit verder onderzoeken in de uitwerking van het ontwerp van de gevel.	
	Is het mogelijk om het gebouw groen in te passen door de gevel in te kleden met Hedera?	Klimplanten worden niet toegepast op de gebouwen vanwege de versnelde achteruitgang van de levensduur van de gebouwen. Klimplanten nestelen namelijk hun wortels in en tussen de materialen. Als de gevel aangetast is, kan er water komen bij de installaties waardoor er zeer onveilige situaties ontstaan.	
	Kan bij het ontwerp van de hekwerken rekening	De eis van de netbeheerders is dat het onmogelijk moet zijn	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	worden gehouden met het kunnen doorlaten van dieren, zoals eenden met kroost?	om knaagdieren op het station te laten komen. Op het terrein staan namelijk installaties met hoge spanning waardoor het onveilig is voor dieren om zich hier te vertoeven. De voorziening die de netbeheerders treffen tegen knaagdieren houden ook andere dieren buiten die niet kunnen vliegen.	
	Het onderstation is in strijd met de ontwikkelstrategie voor De Oeverlanden. Hoe worden natuurwaarden beschermd?	De realisatie van het onderstation is niet in strijd met de ontwikkelstrategie Landschapspark De Oeverlanden. Het onderstation wordt in de ontwikkelstrategie genoemd. In de strategie wordt beschreven hoe het onderstation aan de Anderlechtlaan aan de zuidwestzijde van Amsterdam hoge prioriteit heeft.	
	Er zijn bliksemafleiders op het gebouw. Er is een verhoogd risico op bliksem en er wordt gebruik gemaakt van broeikasgas. Wat zijn de risico's?	Er is geen verhoogd risico op bliksem. De bliksemafleiders hebben de functie om de installaties te beschermen bij blikseminslag. Het broeikasgas dat wordt toegepast is SF6. SF6-gas wordt gebruikt voor de isolatie van de TenneT GIS installatie. Het verlies van dit gas is minimaal. Vanzelfsprekend tracht TenneT om SF6-verlies tijdens het gebruik van de installaties zo laag mogelijk te houden (richtlijn is 0,5% per jaar). Het alternatief voor het gebruik van dit gas is isolatie door middel van lucht. In dat geval is een veel groter ruimtebeslag nodig en betreft het een open schakeltuin.	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	Zijn de gevolgen van het onderstation voor het natuurgebied De Oeverlanden onderzocht?	Aan het bestemmingsplan liggen diverse onderzoeken ten grondslag. Gebruikers van de natuur zijn niet permanent aanwezig zoals met bewoners van woningen en gelden daarom niet als kwetsbare doelgroep. Vanuit milieuregelgeving en vanuit planologisch opzicht zijn er daarom geen normen voor een aanvaardbare belasting op de gebruikers. De invloed van een onderstation op gebruikers van een natuurgebied is daarom onderdeel van een meer algemene afweging die de raad moet maken in het kader van een goede ruimtelijke ordening en het verdelen van functies in een gebied. Hoewel een onderstation vanwege de Wet milieuhinder een verplichte geluidcontour heeft waarbinnen woningbouw (kwetsbare doelgroep) niet mogelijk is, zegt dat niet iets over de feitelijke situatie. Het onderstation ligt tegen de A4 aan. Het verkeersgeluid van de A4 overstemt het geluid dat potentieel afkomstig is van een onderstation. Het onderstation heeft daarom geen onevenredige invloed op de beleving in het natuurgebied. Daarnaast is de locatie uitgekozen op grond van afweging van alle belangen en zoals eerder aangegeven zijn de mogelijkheden voor een groot onderstation in een dichtbevolkt gebied beperkt.	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
	Wanneer is de netstructuurvisie 2030 gereed?	De netstructuurvisie is klaar (TenneT en Liander). In het ontwikkelingskader is voor Amsterdam beschreven wat er in 2035 gaat komen en wat in 2050.	
	Is de aanname juist dat de stikstoftoename tijdens de bouw is vrijgesteld?	Op basis van de Stikstofwet is de aanlegfase van een project vrijgesteld voor beoordeling van de stikstofdepositie in Natura2000 gebieden.	
	Hoe is de afstemming met de strategie voor datacenters in Amsterdam?	Het onderstation is niet ontwikkeld om in de vraag van datacenters te voorzien.	
	Klopt het dat het nieuwe station drie keer meer vermogen heeft dan het bestaande station? Hierdoor is het niet inpasbaar.	Het bestaand station heeft een vermogen van 280 MVA. Het nieuwe station krijgt een vermogen van 160 MVA. Daarmee heeft het nieuwe station minder vermogen dan het bestaande station. Het nieuwe station heeft een groter ruimteoppervlak omdat TenneT ook een nieuw station bouwt. Het TenneT station is noodzakelijk om het Liander station te voeden.	
	De ontwikkeling moet afgestemd worden met de ontwikkelingsstrategie De Oeverlanden	In de toelichting op het bestemmingsplan kan nog beter worden toegelicht hoe de ontwikkeling zich verhoudt tot de uitgangspunten van de ontwikkelstrategie. De toelichting wordt hierop aangevuld.	De toelichting wordt uitgebreid met een motivering ten aanzien van de ontwikkelstrategie Landschapspark De Oeverlanden.
	Waarvoor dient de aftakking tussen de verbinding Vijfhuizen en Nieuwe Meer naar onderstation Rozenburg?	Onderstations zijn met elkaar verbonden, zodat wanneer er een uitvalt het andere onderstation het gebied kan overnemen en er dus (hopelijk) nooit een langdurige stroomstoring is. Daarnaast	

Indiener	Zienswijze	Reactie	Wijziging bestemmingsplan
		voorzien onderstations elkaar ook van stroom.	